

EUB-11/2010.
(EUB-11/2010-2014.)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Európai ügyek bizottságának**
2010. október 19-én, kedden, 9 óra 30 perckor
az Országház Delegációs termében
megtartott üléséről

**A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.*

Tartalomjegyzék

<i>Napirendi javaslat</i>	3
<i>Az ülés résztvevői</i>	4
<i>Elnöki bevezető, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Martonyi János külügyminiszter tájékoztatója a 2010. második félévi belga EU-elnökségi programmal kapcsolatos magyar prioritásokról, valamint a 2011. első félévi magyar EU-elnökségre történő felkészülés aktuális kérdéseiről</i>	5
<i>Az elnök felvezetője</i>	5
<i>Dr. Martonyi János külügyminiszter tájékoztatója</i>	6
<i>Kérdések, hozzászólások</i>	10
<i>Dr. Martonyi János válasza</i>	15
<i>Az elnök reflexiója</i>	19
<i>Tájékoztató a kormány álláspontjáról, valamint az uniós döntéshozatal állásáról az alábbi európai uniós tervezetek vonatkozásában:</i>	
<i>a) Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére és jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó minimumszabályokról (átdolgozás) COM (2009) 551,</i>	
<i>b) Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól (átdolgozás) COM (2009) 554</i>	20
<i>Az elnök felvezetője</i>	20
<i>Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése</i>	20
<i>Kérdések</i>	22
<i>Simonné dr. Berta Krisztina válasza</i>	22
<i>Egyebek</i>	23
<i>Elnöki zárszó</i>	23

Napirendi javaslat

1. Dr. Martonyi János külügyminiszter tájékoztatója a 2010. második félévi belga EU-elnökségi programmal kapcsolatos magyar prioritásokról, valamint a 2011. első félévi magyar EU-elnökségre történő felkészülés aktuális kérdéseiről

2. Tájékoztató a kormány álláspontjáról, valamint az uniós döntéshozatal állásáról az alábbi európai uniós tervezetek vonatkozásában
 - a) Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére és jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó minimumszabályokról (átdolgozás) COM (2009) 551,
 - b) Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól (átdolgozás) COM (2009) 554

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Dr. Hörcsik Richárd** (Fidesz), a bizottság elnöke

Mile Lajos (LMP), a bizottság alelnöke

Dr. Braun Márton (Fidesz)

Gyopáros Alpár (Fidesz)

Ivanics Ferenc (Fidesz)

Lipők Sándor (Fidesz)

Dr. Mengyi Roland (Fidesz)

Tessely Zoltán (Fidesz)

Ughy Attila (Fidesz)

Dr. Vejkey Imre (KDNP)

Dr. Vinnai Győző (Fidesz)

Káli Sándor (MSZP)

Balczó Zoltán (Jobbik)

Bana Tibor (Jobbik)

Samu Tamás Gergő (Jobbik)

Helyettesítési megbízást adott

Firtl Mátyás (KDNP) Gyopáros Alpárnak (Fidesz)

Bebes István (Fidesz) Ivanics Ferencnek (Fidesz)

Nógrádi Zoltán (Fidesz) dr. Mengyi Rolandnak (Fidesz)

Ékes József (Fidesz) Lipők Sándornak (Fidesz)

Ughy Attila (Fidesz) megérkezéséig dr. Braun Mártonnak (Fidesz)

Dr. Botka László (MSZP) Káli Sándornak (MSZP)

Meghívottak részéről

Dr. Martonyi János külügyminiszter

Győri Enikő európai uniós ügyekért felelős államtitkár (Külügyminisztérium)

Simonné dr. Berta Krisztina helyettes államtitkár (Belügyminisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 9 óra 32 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

DR. HÖRCSIK RICHÁRD (Fidesz), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok, hölgyem és uraim! Az Országgyűlés Európai ügyek bizottságának ülését megnyitom. Tisztelettel és szeretettel köszöntöm képviselőtársaimat, a Ház szakértőit, meghívott előadóinkat, és tisztelettel köszöntöm Martonyi János külügyminiszter urat és munkatársait.

A mai napi első teendőnk a határozatképeség megállapítása. Az aláírt jelenléti ív, illetve az eseti képviselői megbízások alapján bizottságunk határozatképes.

A törvényi előírásnak megfelelően képviselőtársaim megkapták a napirendi pontokról szóló tájékoztatót. Két tervezett napirendi pontunk van, az első: dr. Martonyi János külügyminiszter úr tájékoztatója; a második pedig: tájékoztató a kormány álláspontjáról, valamint az uniós döntéshozatal állásáról egyes európai uniós tervezetek vonatkozásában, úgy, mint az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére és jogállására, valamint az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól.

Tisztelettel kérdezem, van-e valakinek ezzel kapcsolatban megjegyzése, véleménye. *(Senki sem jelentkezik.)* Nincs.

Akkor kérdezem a bizottságot, ki az, aki támogatja a napirendi pontokat. Kérem, hogy emelje fel a kezét! *(Szavazás.)* Aki ellene van? *(Senki sem jelentkezik.)* Ki tartózkodott? *(Senki sem jelentkezik.)*

A jegyzőkönyv számára megállapítom, hogy bizottságunk egyhangúlag támogatta a napirendi pontokat.

Dr. Martonyi János külügyminiszter tájékoztatója a 2010. második félévi belga EU-elnökségi programmal kapcsolatos magyar prioritásokról, valamint a 2011. első félévi magyar EU-elnökségre történő felkészülés aktuális kérdéseiről

Tisztelt Bizottság! Tehát rátérünk az első napirendi pont tárgyalására, dr. Martonyi János külügyminiszter úr tájékoztatójára a 2010. második félévi belga elnökségi programmal kapcsolatos magyar prioritásokról, valamint a 2011. első félévi magyar EU-elnökségre történő felkészülés aktuális kérdéseiről.

Köszöntöm Martonyi János külügyminiszter urat, és köszöntöm Győri Enikő államtitkár asszonyt.

Az elnök felvezetője

Tisztelt Bizottság! Mint azt képviselőtársaim tudják, 2010. július 1-jétől az Európai Unió Tanácsának elnökségét Belgium vette át. A belga EU-s elnökség programjával folytatódott a spanyol-belga-magyar elnökségi trió programban meghatározott közös célkitűzések végrehajtása.

Mint ahogy, emlékeztetem képviselőtársaimat, a belga nagykövet úr beszámolt bizottságunk előtt, még az elmúlt ciklus utolsó ülései egyikén, a belga EU-s elnökség program öt kiemelt prioritás köré épült. Egy: a fenntartható gazdasági fejlődés és versenyképesség növelése Európában; kettő: a szociális kohézió előmozdítása; három: a sikeres nemzetközi klímapolitikai tárgyalások és a zöldgazdaság megteremtése; négy: a stockholmi program végrehajtása; és végül az ötödik: az EU nemzetközi szerepének erősítése külső fellépésének egységesítésére.

Mindezt azért fontos előhoznunk a bizottsági ülésen, mert a jövő évi magyar elnökség programját tekintve, mint a végleges magyar EU-s elnökségi programot tekintve - a belga program előrehaladása fényében - 2010 decemberében véglegesíti a magyar kormány a saját programját, és a 2011. januári első Általános Ügyek Tanácsán mutatja be a tagállamoknak. Ezt a programot, a véglegesen jóváhagyott programot pedig a 2011. január 19-ei plenáris ülésén mutatja be az Európai Parlamentnek Orbán Viktor miniszterelnök.

Tehát ezért szükséges nemcsak az EU-s belga elnökségi programmal kapcsolatos magyar prioritásokról szólni, hanem a 2011. első félévi magyar EU-s elnökségre történő felkészülés aktuális kérdéseiről külön szólni.

Tisztelt Bizottság! Tisztelettel kérem Martonyi Jánost, hogy röviden tájékoztassa a két napirendi pontról bizottságunkat, és ha van az államtitkár asszonynak kiegészítenivalója, kérem, ő is tegye meg! Tessék parancsolni, miniszter úr!

Dr. Martonyi János külügyminiszter tájékoztatója

DR. MARTONYI JÁNOS külügyminiszter: Köszönöm szépen, elnök úr. Köszönöm szépen a meghívást. Tisztelettel köszöntöm a bizottság minden tagját és minden jelenlévőt. Ha megengedi, akkor a két napirendi pont között nem teszek éles különbséget, tekintettel arra, hogy a belga elnökségi prioritások következményei szorosan összefüggenek a magyar elnökségből fakadó feladatokkal, és most már a belga elnökség közepe táján, sőt, inkább a második felében járunk. Talán lassan egyre inkább előtérbe kerülnek a következő elnökségből fakadó feladatok, amelyeket természetesen a magyar elnökségi program fog meghatározni.

Ennek a programnak a készítése folyik. Ismeretes, hogy holnap lesz egy parlamenti vitanap, ahol ezekkel a kérdésekkel részletesebben is tudunk foglalkozni. Lesz azt követően egy civil nap, egy civil vitanap, ahol a civil szervezetek véleményét, álláspontját tudjuk meghallgatni, és beépíteni a készülő programba. Ezt a programot a kormány első változatban reményeink szerint elfogadja november elején. A végleges programot pedig decemberben fogja elfogadni, és ezt követően fogjuk ezt, az ön által egyébként már ismertetett rendben, az európai uniós intézményeknek bemutatni, ahol az egyik legfontosabb esemény az lesz, hogy a magyar miniszterelnök ezt januárban az Európai Parlamentben előadja.

Ugyanakkor ez egy folyamat. Részei vagyunk egy triónak. Ennek a triónak van egy programja, és ezen belül volt egy spanyol elnökség, van most egy belga elnökség, és lesz egy magyar elnökség. Ha megnézzük a belga elnökségi prioritásokat, egy pillanatot érdemes rájuk vetni, az elnök úr egyébként ismertette őket, akkor látjuk, hogy ezek is mind egy-egy folyamatot jelentenek. Mondjuk például a klímapolitikai tárgyalások folynak tovább, Kankunban feltehetőleg nem fog létrejönni kötelező nemzetközi megállapodás vagy dokumentum. Ugyanakkor a belga elnökség úgy érezte, hogy a klímapolitika olyan lényeges az ő szempontjukból is, hogy ezt prioritássá avatta a programjában. Az első két pont pedig tipikusan olyan, ami megy tovább, sőt, bizonyos szempontból a dolgok a következő évben fognak kiéleződni.

Úgyhogy én inkább arra térnék rá, hogy melyek lesznek azok a feladatok, amelyek egyébként összefüggésben a trió és a belga elnökség programjával a mi elnökségünk idején előtérbe kerülnek, és akkor már voltaképpen a magyar programról és a magyar prioritásokról is beszélünk.

Az első alapvető kérdés a gazdaságpolitika. Itt elkészültek, megszülettek bizonyos döntések, ugyanakkor más, nagyon fontos döntések nem születtek még meg, sőt, egyre növekszik annak az esélye, hogy október végéig vagy akár a belga elnökség végéig nem is születnek meg. Tehát míg korábban azt mondtuk, hogy a valószínűség az, hogy nagyon fontos döntések, határozatok, okmányok létrejönnek az év vége előtt, és a magyar elnökséggel szembeni kihívás abban fog állni, hogy ezeket az új rendszereket - Európa 2020, európai szemeszter, gazdasági kormányzás és így tovább - majd nekünk kell ténylegesen alkalmazni,

ami nem lesz kis dolog. Most már látszik az, hogy bizonyos dolgok ugyan megszületnek az év végéig, de bizonyos dolgok nem születnek meg, tovább fog folyni a vita, éppen többek között a gazdaságpolitikai koordináció, tehát az úgynevezett gazdasági kormányzás területén.

Az Európa 2020 megszületett, az abban jelzett célkitűzéseket elfogadták a tagállamok egyhangúlag, de természetesen ezeket le kell bontani még tagállami szintre. Készülnek az előzetes tagállami nemzeti reformprogramok, ezt nekünk is el kell készítenünk, ez folyamatban van, le kell bontani tudniillik az egyes területekre és az egyes tagállamokra nézve azokat a célkitűzéseket, amelyeket az Európa 2020 megjelöl.

Ennél már összetettebb a gazdasági kormányzás témája, ahol az európai szemeszterre nézve létrejött a megállapodás, itt tehát áll az a tétel, hogy a magyar elnökség feladata ennek a működtetése lesz. Nem lesz könnyű, mert a tagállamokkal szemben egy bizonyos, nagyon konkrét időpontokhoz kapcsolt kötelezettségeket rögzít ez az európai szemeszter rendszer. Kérdés az, hogy a tagállamok ezeknek a kötelezettségeiknek milyen mértékben és időben eleget fognak-e tenni. Az ebből fakadó kockázatok, bizonytalanságok persze részben a soros elnököt sújtják, vagy órá háruznak. *(Káli Sándor megérkezik az ülésre.)*

A másik kérdés az - és nem tudok minden részletkérdésre kitérni -, hogy maga a gazdasági kormányzás témája, mint jeleztem, nem zárul le, egy sor nyitott kérdés van, amelyben a tagállamoknak megállapodást kellene elérniük. Egyébként azokban a kérdésekben, ahol megállapodást értek el, ott sem jönnek létre a jogszabályok. Ma a legkedvezőbb becslés szerint ezek a közösségi jogi vagy uniós normák - most már mondjuk így - a következő év júniusára-júliusára készülnek el, és akkor kezd el majd működni a rendszer egy része.

De vannak itt nehezebb kérdések is. Van egy tagállam, egy nagyon jelentős tagállam - nem teszünk ugyan különbséget a tagállamok között, de ez kétségkívül a legjelentősebb tagállamnak tűnik -, amely alapszerződés-módosítást is javasol, úgy érzi, hogy a tapasztalok, a válság tapasztalatai fényében szükség van egy hosszú távú válságkezelési mechanizmusra, ezt részletesen szabályozni kell annak minden jogi, gazdasági és politikai következményeivel együtt. Úgy látszik, hogy tartanak attól, hogy a jövőben is megismétlődhetnek olyan események, amelyek az elmúlt időszakban fölmerültek, és amelyek egy körülbelül 750 milliárd eurónyi alap létrehozását tették indokolttá.

Ha alapszerződés-módosításba kezdünk, nem kell mondanom, hogy akkor az megint egy teljesen új feladat, és a soros elnökséget is új kihívásokkal állítja szembe. Van olyan elképzelés is, amelyik azt mondja, hogy tulajdonképpen a magyar elnökség alatt nagyon gyorsan le is lehetne bonyolítani egy ilyen kormányközi értekezletet, ami egyébként kell az alapszerződés-módosításhoz. Az már csak egy további adalék, hogy az Európai Parlament nyilvánvalóan ragaszkodna egy Konvent összehívásához is. Tehát csak a bonyodalmakat akartam érzékeltetni. Folynak tovább a dolgok, a gazdasági kormányzás témája annak legkülönbözőbb elemeivel - prevenciós, korrekciós eszközök, szankciók, satöbbi - valószínűleg a mi elnökségünk alatt is az asztalon lesz.

Én inkább rátérnék arra a néhány alaptételre, amit mi szeretnénk képviselni az elnökség alatt. Ennek a lényege nagyon könnyen összefoglalható. Mi a legutóbbi időben egyre inkább úgy jellemezzük a mi programunkat nagyon röviden, hogy ez a program az emberi tényezőre épül. Ez ugyan nem minden eleméből következtethető egyenesen, de végső soron a legtöbb tétel, amit mi kiemelünk ebben a programban, közvetlenül vagy közvetve összefügg az emberi tényezővel.

Mindenekelőtt beszélünk a növekedésről, a foglalkoztatásról, a társadalmi befogadásról. Ugyanakkor nagyon jól tudjuk azt, hogy növekedni, foglalkoztatottságot növelni csak akkor tudunk, ha ennek a legegyszerűbb demográfiai feltételei adva vannak, tehát a versenyképesség egyik legfontosabb tényezője, és ez most egyre jobban kiderül a legkülönbözőbb politikai nyilatkozatokból is, gondoljunk csak, mondjunk, Merkel

asszonyoknak a néhány nappal ezelőtt tett nyilatkozatára. Ehhez egy integrált populációra, szakképzett munkaerőre van szükség. Tehát úgy érezzük, amit egyébként elég régóta mondunk, hogy a demográfiai kihívás ma Európa legsúlyosabb gondja, és függetlenül attól, hogy önmagában véve a demográfia nem alkot önálló közös politikát, ezzel foglalkozni kell. És akkor ez elvezet további kérdésekhez, elvezet a családpolitikához, elvezet a családtámogatási rendszerekhez, amelyek döntő részben persze tagállami, nemzeti hatáskörben vannak, mégis úgy érezzük, hogy vannak olyan, úgynevezett jó gyakorlatot - akár talán még a miénk is -, amelyek ilyen szempontból figyelembe vehetők.

Itt valóban fölmerülnek olyan kérdések, amelyek szerepelnek egyébként az Európa 2020-ban, és az Európa 2020 egyik kiemelt célkitűzése az öt cél között a szegénység csökkentése. Mi úgy érezzük, hogy ez egy különlegesen fontos kérdés, különös tekintettel a gyermekszegénységre, és úgy érezzük - amit mondtunk már nagyon régóta -, hogy a romaintegráció európai szintű kezelése és megközelítése nélkül ezen a területen lényeges eredményt a tagállamok külön-külön saját erejükből elérni nem tudnak. Ez mind ehhez a bizonyos első, kiemelt prioritáshoz tartozik. *(Samu Tamás Gergő megérkezik az ülésre.)*

A második kérdés már az egyes politikákkal kapcsolatos, mert ezek ilyen vagy olyan formában, ilyen vagy olyan stádiumban, de a magyar elnökség alatt előtérbe fognak kerülni. Vegyük rögtön a mezőgazdaságot! Azt hiszem, november 17-én jön ki a Bizottság közleménye a jövőbeli mezőgazdasági politika fő vonalairól. Ez egy nagyon komoly vitát fog elindítani. A vitát ismerjük, nem kell nekem erről most részletesen beszélnem. Két országcsoporthoz van, vagy legalább két országcsoporthoz van, az egyik persze sokkal nagyobb, mint a másik, ugyanakkor a veszélyek nem lebecsülendők. Elég sok helyről halljuk azt az érvelést - és ez még annak idején az európai parlamenti választásokon például egy magyar párt részéről is megjelent -, hogy a közös mezőgazdasági politikát le kell építeni, nincs erre semmi szükség, a versenyfeltételeket alkalmazni kell ezen a területen is, nincs itt semmi specifikum, következésképpen fölösleges erre elkölteni a közös költségvetésnek valóban közel 50 százalékát. Tehát ez egy nagy harc lesz.

Azt most csak finoman mondom, hogy a harc azért nem annyira egyszerű. Tehát a fő törésvonal valóban az, hogy legyen-e markáns, erős, közös agrárpolitika a jövőben, vagy ne legyen, de az agrárpolitika fenntartása mellett álló tagállamok között is vannak azért érdekellentétek. Ezekről nem beszélünk mindig olyan nagyon hangosan, de vannak ilyenek. Ezeket is kezelni kell, és egy nagyon komoly, nagyon erőteljes szakmai felkészülés és érdeképviselet szükséges ahhoz, hogy a magyar mezőgazdaság alapvető érdekeit a következő költségvetési perspektívára, tehát 2013-2020 között érvényesíteni tudjuk. *(Tessely Zoltán megérkezik a bizottsági ülésre.)*

Egy másik ilyen nagyon fontos politika, ez nem igényel részletes indoklást, a kohéziós politika. Itt is vannak komoly veszélyek. Ezekről talán kevesebb szó esik, de meglehetősen erős az a gondolkodási irány, amelyik a kohéziós politikát ágazatokra akarja bontani, ezzel megfosztaná az integrált, egységes jellegétől és funkciójától. Külön beszélne infrastrukturális kohézióról, közlekedéspolitikai kohézióról, szociálpolitikai kohézióról, vagy emlékszünk talán a szociális alappal kapcsolatos vitára. Ez megfosztaná a kohéziós politikát a lényegétől, a területi kohézió erősítésének a céljától, ami viszont nyilvánvalóan az új tagállamoknak és a kevésbé fejlett tagállamoknak az alapvető érdeke. *(Ughy Attila megérkezik a bizottsági ülésre.)*

Külön szólnunk kell majd az energiapolitikáról is, ott kulminálni fognak az események. Decemberben elkészülnek nagyon fontos anyagok, okmányok, és február 4-én, ha jól emlékszem, lesz egy energiacsúcs, tehát az Európai Tanács energiával fog foglalkozni. Mi ennek a csúcshoz a középpontjába az energiabiztonságot akarjuk állítani. Ennek nagyon sok más aspektusa is van, infrastrukturális fejlesztések, összeköttetések, finanszírozás, és természetesen a közös energiapolitika külső oldala, ami persze még nincsen, de a magyar

elnökség egy olyan időszak kell, hogy legyen, amikor ennek a jövőbeli, közös energiapolitikának a kialakítása lényeges mértékben előre tud lépni.

És idesorolhatunk egyes sajátos, kiemelt területeket is. Idetartozik a Duna-régió fejlesztési stratégiája, röviden a Duna-stratégia, amit azért most már javaslom, hogy mindig Duna-régió stratégiának nevezzünk. Ez nem véletlen, ez azt az üzenetet hordozza, hogy itt nem egyszerűen egy folyóról van szó, hanem egy folyónak a régiójáról van szó, mindazokról az országokról, amelyek a Dunával határosak. Még akkor is, hogyha adott esetben nem tagállamok, vagy még nem tagállamok.

Mi ezt egy makroregionális fejlesztési koncepciónak, stratégiának tekintjük, annak történelmi, kulturális, környezetvédelmi, fejlesztéspolitikai, infrastrukturális és minden egyéb más mozzanatával együtt.

És ez elvezet ahhoz a prioritáshoz, amiről elég sokat beszéltünk, ez pedig a víz. A Duna persze víz is egyben, de ugyanakkor a Duna-medencének hatalmas ivóvíz tartalékai is vannak, tudjuk ezt, megtanultuk az elmúlt 20 év alatt. És mi úgy érezzük, hogy Európa jövőjének egyik nagyon fontos kérdése az ivóvízkészletek megőrzése. Itt már megjelenik megint csak az emberi dimenzió. Hogyha belegondolunk, hogy azoknál a politikáknál, amelyeket én itt az előbb felsoroltam, van a háttérben három nagyon fontos elem, tulajdonképpen erről a három fontos elemről szól nemcsak Európának, hanem a világnak a jövője is, nevezetesen az egyik az energia, a másik az élelmiszer és a harmadik az ivóvíz.

Tehát nem véletlen, hogy mi ezeket a kérdéseket előtérbe állítjuk. Ezeknek megvan a maguk különlegesen fontos, lokális szerepük a mi számunkra, de ugyanakkor ezek a nagy, globális rendszerrel szembeni kihívásokat is jelentik. Ezért hisszük azt, hogy közvetve ezek a megfontolások is az emberi tényezővel függenek össze.

A következő téma a polgárközeli Európáról szól. Ez egyébként megjelenik a belga prioritások között is, mert itt szerepel azért a stockholmi program is, még akkor is, ha ezt nem mindig nevesítjük. Ez megint csak egy folyamat. Tehát itt mi nem fogunk olyan eredményeket elérni, amelyek megváltoztatják a világot, de egy olyan folyamatot folytatunk, a stockholmi programnak a megvalósítását, amely az emberek mindennapi életét, kapcsolatait, mondjuk a házasságuk elismerését, vagy netán éppen a felbontás elismerésének a megkönnyítését lehetővé teszi.

Idetartozik például a schengeni övezet kiterjesztése Romániára és Bulgáriára. Idetartoznak az alapjogok, és idetartozik az a téma, amiről korábban is beszéltünk már, nevezetesen a kulturális sokszínűség támogatása. Ez megint egy alapvetően emberi tényezővel összefüggő kérdés. Mi úgy érezzük, hogy az emberi méltósághoz, szabadsághoz, az emberi jogokhoz hozzátartozik az is, hogy mindenkinek lehetősége és joga legyen megőrizni a nyelvi, kulturális identitását, azonosságát. És Európa lényege az, hogy ezt elfogadja, elismeri, sőt, támogatja, és ezzel voltaképpen fenntartja azt a sajátos versenyelőnyt, ami Európát voltaképpen Európává tette.

Az utolsó nagy terület pedig a külső terület. Ezt a belgák úgy fogalmazták meg, hogy az Európai Unió nemzetközi szerepének az erősítése. Ez valóban egy helyes célkitűzés; ezt mi is folytatjuk, csak mi ezt konkrétan akarjuk megfogalmazni. Mi azt mondjuk, hogy ha mi Európának egy erőteljesebb nemzetközi szerepet, befolyást akarunk adni, akkor ezt elsősorban a környezetünkben kell érvényesíteni.

Először is kell egy sikeres bővítési politika. Tehát egy olyan üzenet a hozzánk közel állóknak, legközelebb állóknak és a tagságra aspirálóknak, hogy az ajtónk, a kapunk nyitva van. Az egy dolog, hogy bizonyos feltételeket teljesíteni kell, ezek ismertek, tőlünk is ugyanúgy megkövetelték ezeket a feltételeket, és mi is érzékenyek vagyunk ezekre a feltételekre, de az elvi politika mégiscsak az, hogy ezek az ajtók nyitva vannak, és a bővítési folyamat nem áll meg.

Ennek rögtön van egy konkrét, alapvető példája: a horvát tárgyalásokat be kell tudni fejezni, lehetőség szerint a lehető legrövidebb időn belül. Ha ezt sikerül megtennünk a magyar elnökség alatt, akkor az jó; ha nem sikerül megtennünk a magyar elnökség alatt, akkor meg fogjuk tenni azt követően. Tehát szó sincs arról, hogy ha június végéig ezek a tárgyalások nem fejeződnek be, akkor ezt az ügyet fel kell adni.

Mi nagyon szeretnénk, hogyha ezek a tárgyalások legalább politikai szempontból lezárulnának, mondjuk a parafálás tényével. Hozzá kell tenni, hogy ezt követően a szerződés huszonvalahány nyelvre történő lefordítása technikailag egy elég hosszadalmas dolog. A szakértők szerint legalább 3 hónapot vesz igénybe, ami kétséges teszi azt, hogy ha márciusban be tudnánk fejezni a tárgyalásokat, akkor ténylegesen alá tudnánk-e írni valahol Magyarországon ezt a csatlakozási szerződést. De én azt hiszem, hogy nem ezen múlik a haza sorsa. Nekünk nagyon lényeges az, nagyon sok szempontból, hogy ezek a tárgyalások végül is sikeresen lezáródjanak, és lehetőleg ez a magyar elnökség alatt megtörténjék.

A másik ilyen nagyon fontos terület az úgynevezett keleti partnerség politikája, ami viszonylag új politika, fontos eleme az Unió szomszédpolitikájának. Nem mindegy az Magyarországnak, meg Közép-Európának általában, hogy a tőlünk keletre lévő országok hogyan viszonyulnak hozzánk, hogyan alakul a gazdasági fejlődésük, hogyan alakulnak a belső politikai viszonyaik, mennyire közelednek a mi értékeinkhez, a mi szabályozási modelljeinkhez.

Ezt szolgálja a keleti partnerség. Május 25-én, itt, Magyarországon, előreláthatólag Gödöllőn lesz egy keleti partnerségi csúcs, ahova a hat állam vezetőit hívjuk meg - Belorusszia, Ukrajna, Moldova, Azerbajdzsán, Örményország és Grúzia. Ez egy nagyon változatos csoport, a felsorolásból is látszik, de ettől függetlenül egy dologban közösek: hogy tudniillik mindenkit érint a keleti partnerség, amit tartalommal kell megtölteni. Hogy ez konkrétan a szabad kereskedelem irányába vezető lépéseket jelenti, vagy egy vízumkönnyítést jelent, vagy esetleg egy jogszabály-közelítést jelent, az egy további kérdés. Nekünk mindenesetre ez is egy prioritás, már csak a földrajzi-történelmi adottságaink következtében is.

Elnök úr, én nem akarom tovább nyújtani a felszólalásomat. Bármilyen kérdésre nagyon szívesen válaszolok. Nyilván számtalan fontos kérdéstről nem eshetett most szó. Én tulajdonképpen a prioritások lényegét próbáltam megvilágítani. Ami az intézményi, szervezeti, egyéb kérdéseket illeti, én azokra most nem térnék ki. Ha ezekre nézve van kérdés, akkor természetesen államtitkár asszony és jómagam is megkísérelünk válaszolni ezekre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr, a részletes beszámolót. Számunkra úgymond nem ismeretlen ez a téma, hiszen nap mint nap foglalkozunk a magyar elnökség prioritásaival, különös tekintettel a holnap délutáni vitanapra - most már nem délelőtti, hanem délutáni vitanapra -, képviselőtársaim részletesen készülnek, és lehetőségünk lesz a plenáris ülésen a vélemények kifejtésére és a különböző eszmék cserélésére.

Kérdezem államtitkár asszonyt, kíván-e kiegészítést mondani. *(Győri Enikő nemet int.)* Nem kíván. Akkor megnyitom a vitát. Kérdezem képviselőtársaimat, ki az, aki kérdezni akar, vagy kommentárja van, tehát nemcsak kérdéseket, hanem véleményeket is el lehet mondani. *(Többen jelentkeznék.)* Jegyezzük sorban: Káli Sándor képviselő úr az első, utána Vejkey Imre, majd Balczó képviselő úr. Tessék parancsolni!

Kérdések, hozzászólások

KÁLI SÁNDOR (MSZP): Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Tisztelt Elnök Úr! Elsőként azt szeretném kérdezni, hogy van-e egyfajta példaképük önöknek, hogy melyik volt az az ország, amelyik fél év alatt nagyot tudott dobni, hiszen annyira rövid

ez a fél esztendő, hogy tényleg nagyon dicséretes az a program, amit önök felvázoltak, de gondolom, hogy önök elemezték azt, hogy milyen technikákkal lehet ezt a nagyon is nehézkesen mozgó Európai Uniót fél évig hatásosan vezetni.

Én nagyon lényegesnek tartom azt, hogy önök az energiapolitikába belevágnak. Megítélésem szerint az európai energiastratégiákat változatlanul a nagy olajcégek határozzák meg, és nagyon fontos lenne, hogy azokba a magyarországi tapasztalatokba, amelyek azért, ha lassan is, de elindulnak - amik geotermiával, különböző alternatív energiaforrásokkal foglalkoznak, vagy mondjuk, szélenergiával foglalkoznak; ha az ember Ausztria felé néz, rettenetesen nagy a különbség, amit mi nem tudunk megfelelően átvenni -, hogy a fenébe lehetne abba egyrészt európai uniós pénzeket, másrészt pedig gyakorlatot is bevinni, tehát, ha úgy tetszik, európai szintre emelni, hogy ezek a dolgok intenzívebben előbbre haladjanak. Ugyanez vonatkozik a vízkészlet-gazdálkodásra. Az elmúlt időszak tragikus eseményei is azt bizonyították, hogy ebben nagyon komolyan előre kell lépni.

Ez talán átvezet ahhoz a kérdéshez, hogy azért a 2013-2020-as időszakban, amikor elindul egy új strukturális alap kialakítása - illetve akkor már elindul, de nekünk fel kell készülni -, ebben milyen prioritásokat tudunk Magyarországnak meghatározni.

Befejezésül pedig: nagyon lényeges, hogy ön a cigányság kérdését is fölvetette. Megítélésem szerint Európa ezzel a problémával egyszerűen nem tud mit kezdeni. Mi se. Itt ebben nagyon sok, jó szándékú széplélek elmondja a véleményét meglehetősen kevés tapasztalattal. Valahol én úgy gondolom, hogy ezt tényleg egy európai programként kellene kezelni, mint ahogy Obama elnök belement ebbe a Harlem-programba, aminek a lényege az, hogy nem egyes embereket, nem kisebbségeket, hanem nagyközösségeket próbálnak meg egyszerre emelni. Ha ezt európai szintre tudják önök emelni, én úgy gondolom, hogy ezzel egy óriási lépést tesznek, ha egyáltalán a problémát Európa megérti, hogy csak kitoloncolással vagy csak a lelapátolással a helyi szintekre semmit nem fognak tudni tenni. Egyben kérdések és vélemények is voltak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vejkey Imre képviselő urat illeti a szó.

DR. VEJKEY IMRE (KDNP): Köszönöm szépen a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Mint ahogy a miniszter úr utalt arra, hazánk szempontjából talán egyik legjelentősebb kérdése elnökségünknek a horvát csatlakozás ügye. Kimondatlan célunk, hogy 2011. első felében parafálásra kerüljön a csatlakozási szerződés, ám ez nyilvánvalóan nemcsak rajtunk múlik. Elengedhetetlen, hogy a belga elnökség segítse a csatlakozási folyamat lezárását. Kérdésem ezért az, hogy miképpen áll most ez a folyamat, továbbá az, hogy hogyan áll hozzá Belgium az olyan, Horvátország számára kényes kérdéshez, mint a hágai nemzetközi törvényszékkel való együttműködés. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Mile alelnök urat illeti a szó.

MILE LAJOS (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Köszönjük szépen miniszter úrnak a beszámolót. Hasonló metodikával fogok élni, mint Káli képviselő úr, tehát lesznek észrevételeim, és kérdéseket is szeretnék fölteni. Mindenképpen üdvözlendő a szemlélet, tehát, hogy teljesen középpontba kívánja állítani az emberi tényezőt, tehát a szociális vonatkozásokkal, a humánus vonatkozásokkal is számol a prioritások összeállításánál is, és nem valamiféle objektív halmazként, különálló entitásként kezeli a gazdaságot. Ez mindenképpen üdvözlendő.

Egy kis aggodalommal hallgattam, hogy még milyen mozgások vannak a belga elnökség alatt, hiszen ez erőteljesen megszabhatja azt is, hogy mire tudunk koncentrálni a következő fél évben, tehát, ha ez az alapszerződés-módosítás nem dől el, akkor egyelőre nem

is látom, hogy mire számíthatunk. Mindenesetre arra biztosan fel kell készülni, hogy ez egy elhúzódó polémia lesz.

A következő dolog: az is szintén nagyon üdvözlendő, hogy zászlóstémaként kezeli a szegénységet és azon belül a gyermekszegénységet is. Én ezt egy apró kiegészítéssel még inkább optimálisnak látnám: ha itt a mélyszegénység problémája is hasonló erővel jelenne meg, hiszen ez például elszakíthatatlan a romaintegráció kérdésétől, és akkor itt már egy koncepcionális egység jeleníthető meg. Valóban nagyon üdvözlendő, hogy a romaintegrációt középpontba állította ez a prioritásrend. Valóban nagy lehetőség, hogy Európával el lehessen fogadtatni, hogy itt egy átfogó európai problémáról van szó, amit egyébként az utóbbi hónapok eseményei igazoltak is erőteljesen. Tehát ezt a fajta hangsúlyelosztást mindenféleképpen támogatandónak tartjuk.

A közös agrárpolitikával kapcsolatban apró kérdésem van csak, lehet, hogy nem igazán oldható meg. Itt az egységes fellépésnek, az azonos érdekű tagállamok közös fellépésének meghatározó ereje lehet. Itt a visegrádiak közül a csehek egy kicsikét kilógnak a sorból, hogy ilyen profánul fogalmazzak. Elképzelhető valamiféle közelítés az álláspontok között a visegrádiak hatékonyabb fellépése érdekében?

A másik: a támogatásoknál, az agrárpolitikánál a belső szerkezet is meghatározó. Az eddigi gyakorlat nem igazán kedvezett a magyarországi sajátosságoknak, gondolok itt arra, hogy milyen struktúrában, milyen preferenciákkal érkeztek a támogatások. Leginkább azt lehetett látni, hogy a nagybirokokat, a nagybirtokrendszert támogatta a mezőgazdasági politika nagyon sokszor, míg a mi esetünkben a kis- és középvállalkozásokról beszélünk. Mi lenne az az optimális birtokszerkezet, aminek a támogatását megfelelően tartaná a belső szerkezeti elemeknél?

A következő a Duna-régió stratégia. Csak arra kérem önöket, hogy nyugtassanak meg, számolnak az ökológiai következményekkel. Tudom, hogy még zajlanak az egyeztetések, de itt már egészen hajmeresztő állításokat is lehetett hallani, hogy gyakorlatilag a Duna hajózhatóvá tétele érdekében annak kibetonozásáról lenne szó, és hasonló számárságokat. Csak megnyugtató mondatokat kérek, hogy számolnak az ökológiai következményekkel.

Még egy dolgot szerettem volna felvetni. A bővítéspolitikánál már egy kicsit problémásnak érzem, hogy meddig tudunk eljutni a horvát csatlakozás ügyében. Valószínűsítem, hogy ez át fog nyúlni a magyar elnökség utáni időszakra, de adja isten, hogy ne így legyen.

Viszont van egy még kényesebb kérdés, hogyan viszonyuljunk a török csatlakozáshoz, hiszen ezeknek a tárgyalásoknak a folytatása áthúzódik a magyar elnökség időszakára is, és itt bizony a fejezetek vétőzésától kezdve egymásnak ellentmondó politikai szándékokra is lehet következtetni a megnyilvánulásokból.

Ebben mi lesz a mi hozzáállásunk, ami a legbölcsebbnek mondható? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Következik Balczó Zoltán képviselő úr, majd felkészül Lipők Sándor képviselő úr.

BALCZÓ ZOLTÁN (Jobbik): Elnök úr, köszönöm a szót. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! Kérdést szeretnék feltenni, és egy másik területen, ha tetszik, egy javaslattal próbálkoznék.

Az, hogy szükség van az EU-s tagországok gazdaságpolitikájának koordinációjára, ez természetes. Az, hogy bizonyos makrogazdasági korlátokat Magyarországnak be kell tartania, függetlenül attól, hogy az EU ezt előírja vagy nem, ez is természetes.

Az, ami a gazdasági kormányzás keretében kirajzolódik, ott Magyarország számára látni, talán azt is mondanám, bizonyos szempontból esetleg méltánytalan szankciókat. Hiszen

például tudjuk, hogy most nem elég a 3 százalékos hiány betartása, hanem 60 százalék kellene, hogy legyen az eladósodás, ami egyrészt nem csökkenthető egyik évről a másikra olyan módon, mint adott esetben egy költségvetés arányai. Másrészt nagyon jól tudjuk, hogy Magyarország esetében ez a finanszírozási kérdés, az államadósság kezelése nagyon erősen függ a pénzügyi piacok helyzetétől is. Tehát adott esetben ez egy elismerésre méltó és elvárt gazdaságpolitika esetén sem csökken.

A kérdésem akkor a következő. Felmerültek szankciók, hogy automatikusan fognak életbe lépni, nem pedig egy többségi döntéssel; hogy a kohéziós és strukturális alapok részbeni megvonását is jelenthetik; bizonyos letétbe helyezett összegekről, bizonyos büntetésről is szó volt. Sőt, adott esetben, ha jól tudom, Németország a Tanácsban a szavazati jog megvonását is felvetette. Tehát a kérdésem az, hogy ezen kilátásba helyezett szankciók kapcsán hol tartunk, van-e valamiben egyezség, vagy pont ez az, amire a miniszter úr utalt, hogy bizony ezen kérdések tárgyalása a mi időszakunkra esik, ami talán nem is lenne baj. Tehát van-e már, amely szankció kapcsán kialakult egy döntés, vagy hogy ne legyen?

A másik javaslat, hogy igen, hallottuk, hogy a cigányság integrációjával - ezt az Unió el is várja tőlünk, ő vetette fel - a magyar elnökség alatt foglalkozni kellene. Talán nem lépem át a politikai korrektség határát azzal - amit persze, adott esetben, vállalok, hogy átlépek -, hogy a magyar alkotmányban, a magyar anyanyelvben használatos cigány szót használtam, nem a romát. Nyilván ki-ki úgy használja, ahogy akarja. Én nem szoktam mondani, hogy English barátom érkezik, hanem azt mondom, hogy angol, de ezzel csak azt akartam jelezni, hogy ebben a magyar szóban nyilván semminemű pejoratív nincs.

De a dolog lényegi része: valóban meg kellene ragadnunk a lehetőséget arra, hogy ezt a nemcsak Magyarország számára fontos kérdést, de nekünk nagyon fontos és európai kérdést, egyszer az Európai Unió színterére vigyük.

Az államtitkár asszonnyal együtt részt vettünk tavasszal egy olyan európai parlamenti ülésen, ahol ezt a kérdést részben érintette, de úgy ítélem meg, egyoldalúan, kizárólag azzal foglalkozott, amivel persze foglalkozni kell, hogy a többségi társadalmak előítélete hogyan küzdendő le. De nekünk meg kellene ragadni az alkalmat arra, hogy legalább a diagnózist teljes egészében felvessük, s valóban szülessenek döntések.

Mondok egy példát: az oktatási programok kapcsán legalább azt el kellene dönteni, hogy mikor beszélünk szegregációról, mikor beszélünk arról a külön, pozitív diszkriminációról, adott esetben nevezük felzárkóztatásnak, amely ezt az érdeket szolgálja. Rengeteg ellentmondás van. Tehát számos területen még csak anyagiak sem kellenek, bár az sem ártana, hanem ilyen alapvető kérdésekben szülessenek döntések.

Hadd mondjam azt, hogy a társadalmi befogadás kérdése így merült fel. Nyilván Magyarország kapcsán az, hogy milyen módon tudnak kultúrák egymás mellett élni, ez nálunk is felmerül, nyilván őshonos kisebbségről van szó, de bizonyos szempontból a többségi társadalomhoz adott területen való illeszkedésre, ami nem kulturális asszimiláció, szükség van.

Az Európai Unió legnagyobb országa, Németország most úgy nézett szembe ezzel a részben csak rokonproblémával, hogy kimondta az ezzel kapcsolatos teendőket. Kimondta azt, hogy a kultúrák teljes egyenjogú, egymás mellett élése úgy nem valósulhat meg, hogy a többségi társadalom, ha tetszik: viselkedési, munka vagy egyéb kultúrájához való igazodás ne születne meg. Ezért kérdezem, hogy nem lehetne-e a társadalmi befogadás kérdése címszó helyett legalább kötőjellel azt használni, hogy a társadalmi befogadás-beilleszkedés kérdése. Mert a befogadás, ha az ember most valami szófejtésbe akar belemenni, a többségi társadalomnak feladata és kötelessége. Úgy gondolom, a beilleszkedés adott esetben a kisebbség kötelessége.

Tehát ha önmagában a címszóban a társadalmi befogadás-beilleszkedés kifejezést használnánk, már ezzel legalább annyit előrelépnenk, hogy a kérdéskörnek nemcsak az egy oldalról való közelítését használjuk. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen, képviselő úr. Lipők Sándor képviselő urat illeti a szó.

LIPŐK SÁNDOR (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! A miniszter úr szólt az európai Duna-régió stratégia kérdéséről, az előttem szólók is említést tettek erről, hogy ez várhatóan az elnökségünk idejére esik.

Nekem az lenne a konkrét kérdésem, ez hogyan áll, mennyire sikerült érvényesíteni a magyar prioritásokat, a magyar érdekeket? Illetve lesz-e még erre lehetőségünk az elnökség ideje alatt? Erre a rövid kérdésre kérnék választ a miniszter úrtól. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Végül megadom a szót Vinnai Győző képviselő úrnak. (*Bana Tibor jelentkezik.*) És majd szeretném, ha a képviselő úr a következő körben szólna. Tessék parancsolni!

DR. VINNAI GYŐZŐ (Fidesz): Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelt Miniszter Úr! Tisztelt Államtitkár Asszony! A miniszter úr az előadásában említette a vége felé, hogy Európa erőteljesebb nemzetközi befolyást kell, hogy elérjen, vagy szeretnénk ilyet Európának, és mi ezt konkrétan gondoljuk, nem olyan általánosan, mint a belga elnökség. S itt a keleti partnerség csúcstalálkozója is megemlítésre került.

Azt szeretném megkérdezni, miniszter úr, mert természetesen ez egy nagyon fontos csúcstalálkozó, de bennünket követ majd a lengyel elnökség, és tudjuk, hogy a lengyelek mondjuk komoly erőforrásokat mozgatnak meg, szintén ebben a keleti partnerségben, hogy milyen szintű egyeztetések vannak ezzel a témával kapcsolatban? Mennyire szeretne Lengyelország bekapcsolódni ebbe a folyamatba, hiszen ő fogja majd átvenni tőlünk az elnökséget? És esetleg milyen konkrét dolgokat várunk mi ettől a csúcstalálkozótól? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Úgy látom, még belefér az első körbe Bana Tibor képviselő úr.

Megadom a szót, és akkor itt lezárom az első kört. Aztán megadom a miniszter úrnak válaszára a szót.

BANA TIBOR (Jobbik): Köszönöm a szót. Nekem egyetlen, általánosabb jellegű kérdésem lenne a külügyminiszter úrhoz. Ezt a kérdést az előbb Lipők Sándor képviselőtársam némileg már érintette. A nemzeti érdekek érvényesítéséhez kapcsolódna a kérdésem.

Természetesen tisztában vagyunk azzal, hogy vannak itt bizonyos korlátok, ugyanakkor az Európai Tükörben olvastam a külügyminiszter úrral készített interjút, ahol ön egy ezzel kapcsolatos kérdésre úgy válaszolt, hogy a tagállamok közötti konszenzusteremtés, a „honest broker” szerepének betöltése és a nemzeti érdekek érvényesítése összhangban van egymással, hiszen ha hozzá tudunk járulni egy erősebb és egységesebb Unió megteremtéséhez, akkor ezzel valójában a nemzeti érdekeinket érvényesítjük. Mi úgy látjuk, hogy ennél azért többet tehetne a nemzeti ügyek kormánya, hogy egy példát említsek egy kis kitérővel, például a kulturális sokszínűség megerősítése helyett a nemzeti kisebbségek védelmének az előtérbe helyezésével. Tisztában vagyunk azzal, hogy itt is vannak érdekellentétek a tagállamok között. Véleményünk szerint hazánk célja itt az őshonos

kisebbség kategóriájának az elfogadtatása lenne. Azt kérdezem külügyminiszter úrtól, hogy hogyan látja ezt a kérdést. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Asszony! Megadom a válaszadás lehetőségét. Tessék parancsolni!

Dr. Martonyi János válasza

DR. MARTONYI JÁNOS külügyminiszter: Valamennyi kérdésre megpróbálok röviden válaszolni. Az első a példakép kérdése. Erre nehéz választ adni. Voltak sikeres elnökségek vagy sikeresnek tekintett elnökségek. Én például úgy emlékszem a svéd elnökségre, a legutolsó is meg az azt megelőzőre is, hogy azok sikeres elnökségek voltak. Persze, lehet, hogy itt némi elfogultság is vezet, mert az azt megelőző svéd elnökség alatt sikerült a csatlakozási tárgyalásokon egy döntő áttörést elérnünk a júniusi utolsó hetekben vagy napokban; lehet, hogy ezért tekintem őket sikeresnek. De a tréfát félretérve, a svédek általában jól csinálták a dolgukat.

Hozzáteszem egyébként, a belgák is jól tudják a feladatot ellátni, mert azt hiszem, 12. alkalommal töltik be ezt a szerepet, amit mi most először fogunk január 1-jétől. Ebben még az sem zavarja őket olyan nagyon, hogy tulajdonképpen nincs, illetve van kormányuk, de csak ügyvezető kormányuk van, és folynak az elnökségi feladatok ellátásával párhuzamosan a koalíciós tárgyalások, mint látjuk, változó eredménnyel, egyelőre úgy tűnik, hogy eredmény nélkül. Most kérdeztem a belga kollegámat pár nappal ezelőtt, hogy akkor mi lesz, azt mondta, hogy ő mindenféleképpen az év végéig marad, és még az sincs kizárva, hogy azután is.

Ezért mondom, hogy ezt nehéz így megmondani, és nagyon sok függ a külső körülményektől, amiről most nem beszéltünk. Vannak olyan kockázatok, amelyeket nem lehet előre felmérni. Most nem akarok példákat mondani, mert ez lehet, hogy rossz ómen lehet, de a nemzetközi környezetben is bekövetkezhetnek események. Egy példát mondok, csak azért, mert most Szudánnal amúgy is foglalkozunk más szempontból, de mondjuk, Dél-Szudánban népszavazás lesz, ha lesz. Ha lesz, abból elég nagy baj lehet, de ha nem lesz, abból még nagyobb baj lehet. Tehát nincs azért annyira messze Szudán, hogy az Európai Uniónak ne kellene adott esetben reagálni. Az is igaz persze, hogy a külügyek ma már nem a Soros elnökség kezében vannak, tehát nem a Soros elnökség miniszterelnöke vagy külügyminisztere itt az elsődleges szereplő, de azért mégiscsak van egy bizonyos szerepe. Sőt, már most is van: nekem az Európai Unió képviselőjében kellett elmennem Vietnámba, most Tádzsikisztán és Üzbegisztán társulási tanácsát kell elnökölnöm egy vagy két hét múlva, tehát már vannak ilyen feladatok a nemzetközi területen is.

Az alternatív energiaforrások erőteljesen fognak szerepelni abban a bizonyos okmányban, amire az előbb utaltam, lesz egy középtávú akcióterv 2011-től 2020-ig. Ez egy fontos és jó dolog, mi ezt támogatjuk. Azt már csak zárójelben jegyzem meg, hogy az erre fordítandó források jelentős része azokba a tagállamokba fog menni, amelyek a legfejlettebb know-how-val és technológiával rendelkeznek, tehát erre is oda kell figyelnünk.

Nekünk elsősorban az összeköttetések megteremtése a prioritás. Ennek szép példája volt pár nappal ezelőtt a szeged-aradi gázvezeték. Mi ilyenekben gondolkodunk, ez nekünk a legfontosabb, legyen egy összeköttetési rendszer, erre tudunk építeni egy tárolási rendszert, és természetesen nagyon fontos az alternatív energiaforrások fejlesztése is. Itt például egységes szabályozási környezet kellene, mondjuk, például a megújítható energiatermeléssel kapcsolatos állami támogatások területén, tehát nagyon sok olyan téma van, amit egy ilyen középtávú akcióterv is fel fog dolgozni.

A költségvetési perspektíváról én nem tudtam külön szólni. Úgy tűnik, hogy itt a vita lényege a magyar elnökség utáni időszakra esik. Ugyanakkor lesz egy költségvetési

felülvizsgálat, amivel most jön ki, azt hiszem, talán éppen ma, a Bizottság, igyekszik majd a témákat nem túlságosan konkretizálni, nem akarja megelőzni a következő költségvetési perspektívára vonatkozó vitát, és persze van egy költségvetési vita 2011-re nézve is, ezt sem említettük, pedig ebből is származhatnak kockázatok. Mert ha az Európai Parlamenttel a vita egy kicsit elhúzódik, még az sincs kizárva, hogy az év végéig nem lesz az Európai Uniónak 2011-es költségvetése, és akkor bizony ez a kérdés is részben a soros elnökség asztalára kerül. Egy biztos: a költségvetési perspektíva fogja a nagy kérdéseket eldönteni, az fogja eldönteni, hogy mennyi pénz megy agrárpolitikára, mennyi pénz megy energiapolitikára, mennyi pénz és legfőképpen milyen szerkezetben megy kohéziós politikára, most a többről nem is beszélünk, van még persze sok minden más is, kutatás-fejlesztés, és így tovább.

És van romapolitika. Több felszólalás érintette. Egyébként a magyar nyelvben semmiféle gondot nem látok a cigány szó használatával kapcsolatban, tehát alternatív módon használjuk, maradjunk ebben. Egyébként nemzetközileg elfogadott kifejezés, most nem angolul vagy franciául, hanem minden nyelvben; most a romát használjuk, mert ezt mindenki érti, de mondom, ez csak egy hangulati kérdés.

A másik szemantikai probléma - vagy nyilván tartalmi kérdést is jelez - a befogadás és beilleszkedés témája. Mi azt mondjuk egyrészt, hogy inclusion, inklúzió, tehát beemelés és integráció. Szerintem az integráció szóban mind a két elem benne van, tehát az integráció jelenti azt, hogy be is fogadok valakit, meg azt is, hogy én is integrálódok egy adott rendszerbe, különben nem lesz integráció.

De ennél lényegesebb kérdések azok, amelyek fölvetődtek olyan szempontból is, hogy egyetértés van abban, hogy ez elsősorban egy szociális és gazdasági kérdés, tehát nem az előítéletek oldaláról kell megközelíteni. Van kulturális eleme, tagadhatatlan, de alapvetően ez egy szociális-gazdasági kérdés. Mi mindig ezt mondtuk. Már a csatlakozási tárgyalásokon is ezt mondtuk, hogy 1.: ez egy alapvetően szociális-gazdasági kérdés, 2.: alapvetően európai beavatkozást is igényel. Nem azt mondjuk, hogy a tagállamok mentesülnek az ezzel kapcsolatos feladatok alól, csak azt mondjuk, hogy kell egy európai átfogó keretrendszer, amelyik ennek a megoldásában közreműködik. Most ez történik.

A Bizottság ki fog dolgozni jövő év áprilisáig egy átfogó stratégiát, ez a Tanács elé kerül, a tanácsok elé kerül, hogy így mondjam, mert azt is felismerték már, hogy ez egy horizontális probléma, tehát legalább három vagy négy vagy öt területet érint, ez egyszerre oktatás, egyszerre foglalkoztatás, egyszerre egészségügy, egyszerre versenyképesség, és mint ilyen horizontális téma nyilván az Általános Ügyek Tanácsához is oda kell hogy kerüljön.

Nemcsak romákról vagy cigányokról van szó. Az uniós szövegek nyelvezete is úgy szól, hogy explicitly, de nem exclusively, tehát beszélünk a romakérdésről, explicite, kifejezetten őrölk beszélünk, de nem csak róluk beszélünk. Az az anyag, amit például Járóka Lívia kidolgozott a közelmúltban, egy krízistérképet tartalmaz, egész Európát fölméri, föltérképezi éppen a mélyszegénység szempontjából. A mélyszegénység jelentős részben cigány mélyszegénység, de nem kizárólag az, tehát ezt a kérdést ilyen szempontból is együttesen kell kezelni.

Horvát csatlakozás. Én azért abban bízom, megmondom őszintén - mert nem szabad a célokat lejjebb szállítani -, hogy a tárgyalásokat a magyar elnökség alatt be tudjuk fejezni. Tehát ez azt jelenti, hogy politikailag lezárulnak a tárgyalások, ez egyben egy parafálást is jelent, tehát egy kézjeggyel való ellátást. Az aláírás viszont, ami maga az ünnepélyes ceremónia, és ami tulajdonképpen a látványos esemény, csak 3-4 hónappal később történhet meg, mondom, technikai okokból, mert le kell fordítani x nyelvre a szöveget. De ha be tudnánk fejezni, mondjuk, június végéig a tárgyalásokat, az az én véleményem szerint magyar siker is lenne.

Hogy a belga elnökség itt most mit tesz, mit nem tesz, alapvetően persze a tagállamoktól függ. Tehát az, hogy mennyire mennek előre a tárgyalások, jelentős mértékben

a tagállamoktól függ. Az elnökség ezt tudja adott esetben segíteni, koordinálni, ösztönözni, de alapvetően a tárgyalásoktól függ. Az igazi probléma a 23. fejezet, ami nem kifejezetten a hágai nemzetközi bírósággal való együttműködésnek a témája - ott most úgy tűnik, hogy a helyzet nagyjából nyugodt -, de a 23. fejezetben az igazságszolgáltatás működésével, a korrupcióval, a jogállamiságnak a legkülönbözőbb aspektusaival foglalkoznak a felek. És itt úgy tűnik, hogy azért vannak tagállamok, amelyek nem látják az ügyet a lehető legszimábbnak, de ettől függetlenül ezek a tárgyalások most már célegyenesben vannak, és én bízom abban, hogy befejezhetőek lesznek. Horvátország be fog jönni, szerintem ezt ma már senki nem kérdőjelezi meg. Az időpont még mindig bizonytalan.

Nem beszéltünk például a következő témáról, ami szintén felmerül, most éppen majd hétfőn kell eldönteni, hogy akkor a Tanács felkéri-e a Bizottságot Szerbia csatlakozásával kapcsolatban a vélemény kidolgozásának a megkezdésére, vagy nem kéri föl. Erről is hónapok óta vitatkozunk.

Egy tagállam döntése még nyitott, nevezetesen az új holland kormány álláspontja egyelőre nem ismert. Illetőleg vannak előrejelzések, hogy ők továbbra is fenntartásokat hangoztatnak. Meglátjuk. Tehát ez megint egy olyan lépés lenne, ami üzen a Balkánnak, a Nyugat-Balkánnak, hogy folytatódik a bővítési folyamat.

A cseh agrárpolitikával kapcsolatos álláspontja valóban, mondjuk így, tartózkodó. Holnap a miniszterelnökünk Prágába látogat, nyilván ezt a kérdést is fel fogja vetni. Beszéltünk már visegrádi keretek között is erről a legutolsó alkalommal, amikor Pozsonyban volt egy külügyminiszteri találkozó. Most pénteken megint lesz egy visegrádi külügyminiszteri találkozó, megint fel fog merülni a kérdés. Én azt hiszem, a cseh álláspont most mintha egy árnyalatnyit közeledett volna a mienkhez. A visegrádi három ország egyértelműen képviseli azt az álláspontot, hogy a cseheknek e tekintetben szolidárisnak kell lenniük, és legalábbis ne csatlakozzanak az agrárpolitikát ellenző országcsoporthoz.

A területi támogatások terén a maximálás, vagy ez a capping véleményem szerint a magyar érdekeknek megfelel. Az más dolog, hogy én magam is úgy hiszem, hogy ez azért viszonylag könnyen kijátszható lesz, vagy lenne, hogyha bevezetnek egy ilyen korlátozást. A mi agrárpolitikánkkal alapvetően összhangban áll, és ezért ezt mi támogatjuk.

A Duna-stratégia kapcsán én nem hiszem, hogy vízlépcsőt kellene építeni. Azt én egész nyugodtan állíthatom, hogy itt vízlépcső-építés nem lesz, és más betonozást sem tudok elképzelni. Hogy milyen környezetbarát technikákkal lehet, beton nélkül, egy folyó hajózási lehetőségeit valamelyest mérsékelten javítani, az egy további kérdés. De azért a fő jelszavunk vagy célkitűzésünk továbbra is az, hogy a hajókat kell a Dunához igazítani, és nem a Dunát a hajókhoz. Lesz egy ilyen vita, kétségtelen, ezt a vitát le kell folytatni, de ezeket a szélsőséges jelzéseket, hogy vízlépcső vagy betonozás, ezeket szerintem nem kell komolyan venni.

A török csatlakozást egyértelműen támogatjuk, tehát a magyar politika e tekintetben egyértelmű. Mi támogatjuk Törökország csatlakozását. Hogy s mint lesz török csatlakozás, ezt most előre nem tudom megmondani. Az az érzésem, hogy az elmúlt mondjuk néhány hónapban a török csatlakozás esélyei valamelyest, árnyalatnyilag javultak. De ez még nagyon sokat fog változni a következő években. Nem az elkövetkezendő 5 év feladatáról van szó.

A gazdasági kormányzásnál nagyon lényeges kérdés az, amit Balczó képviselő úr említett, tehát ez külön megérdemelne egy vitát itt, akár ebben a körben is. Erre sor is kerülhet érzésem szerint, hogyha október végén valami mégiscsak megszületik ezen a téren. A szankciók, úgy tűnik a jelenlegi állapot szerint, hogy legalábbis az első szakaszban, legalább 2014-ig csak az euróövezet tagállamaira vonatkoznának, tehát közvetlen veszély nincsen. Egyébként az, hogy túlzott deficit esetén a kohéziós források folyósítását fel lehet függeszteni, ez ma is van. Ez ma is van, csak soha nem alkalmazták.

Az automatizmus kimondása nem menne, mert ezt egy sor tagállam nem tudja elfogadni. Ez olyan korlátozást jelentené a tagállami hatáskörnek, ha úgy tetszik,

szuverenitásnak, amit nem lehet elfogadni. Egy fordított szavazás, tehát a minősített többség megfordítása elképzelhető. Itt is megoszlik a jogi szakértők véleménye a tekintetben, hogy ehhez kell-e alapszerződés-módosítás, vagy nem kell alapszerződés-módosítás. Tehát ez sem egy olyan egyszerű dolog.

A szankció kérdése az egyik legvitatottabb téma. Én elolvastam most a szeptember 29-én kijött 6 bizottsági rendelet-, illetve irányelv-tervezetet, nincs e tekintetben egységes álláspont. Egy biztos, hogy Magyarország szempontjából közvetlen kockázat vagy veszély nincs. Egyébként hozzáteszem, már csak azért sincs, mert a 3,8-at, meg a 3-at be fogjuk tartani. Az, hogy az adósságszint magasabb, mint 60 százalék, végképp nem lesz probléma, mert hogy ha betartjuk a 3,8-at és a 3-at, akkor automatikusan csökkenni fog az adósság. Ez pedig azt jelenti, hogy a csökkenő tendencia önmagában elegendő. Tehát akinek az adósságszintje csökken, kimutathatóan, tartósan csökken, az rendben van, még akkor is, hogyha egyébként magasabb. Ne felejtjük el, hogy Olaszországot, meg Belgiumot 110, meg 120 százalékos GDP-arányos közadóssággal bevették az euróba. Tehát itt a csökkenő tendencia a lényeg, de ismétlem, a szankciók egyelőre nem euró-tagoknál fel se merülnek.

Amiről az előbb beszéltem, ez a hosszú távú válságkezelési mechanizmus, ez az igazi kérdés, mert ez a hosszú távú válságkezelő mechanizmus eurótagoknál bizony nagyon komoly dolgokat vezetne be, hogyha a német álmok teljesülnének. Tehát akkor igenis el lehetne képzelni adott esetben egy euró-tagállam szuverén kockázatát, nevezetesen a fizetőképtelenség beálltát, mert tulajdonképpen ezt akarják érzésem szerint a németek elkerülni, hogy ne kelljen még egyszer olyan helyzetbe kerülni, mint amilyen helyzetbe a görög esetben kerültek, hogy nem volt más választás, mint ezeknek az összegeknek a rendelkezésre bocsátása. Egyetlen kormány tért ez alól ki, ez nevezetesen Szlovákia.

Azért mondom, ez egy hosszú téma, nem is időznék többet ezzel, de hát ez most valóban a legfontosabb téma. Ma is ülészik az Ecofin, ma délelőtt, most van éppen Ecofin, és október végéig azért valahova el kell jutni. Vagy pedig el kell dönteni, hogy hogyan, milyen formában folytatjuk tovább az ügyeket. Itt van egy intézményi vita is, merthogy ez a task force egy új dolog, egy különleges képződmény, korábban a Bizottság csinálta ezeket a dolgokat. Ez is egy kérdés, hogy akkor a jövőben ezt hogy kell csinálni. A Lisszabon utáni intézményrendszerrel nem foglalkoztunk, ez sem könnyíti meg a magyar elnökség feladatát, hogy azért mégiscsak van továbbra is egy intézményi bizonytalanság. De hát ettől szép az élet!

A lengyelek kezdeményezték a svédekkel együtt a keleti partnerséget, tehát nekik itt valóban van egy különleges szerepük, még attól függetlenül is, hogy utánuk ők folytatják majd ezt a témát. Mi azon most nemcsak gondolkodunk, hanem tárgyalunk is a lengyelekkel, hogy nekik milyen megkülönböztetett szerepet adjunk ezen a bizonyos keleti partnerségi csúcson. Majd májusban ezt ők meg is fogják kapni, már csak azért is, mert egyrészt ez egy visegrádi ország, a legszorosabb szövetségesünk, barátunk. Ezzel egyébként is jobban alá tudjuk húzni azt, amit korábban sokszor mondtunk a nyilvánosság előtt is, hogy ez egy különleges esztendő, 2011 közép-európai év, ilyen még nem volt, hogy az első félévben a magyarok az elnökök, a második félévben a lengyelek az elnökök. Tehát a keleti partnerség ezt az elképzelést, ezt az üzenetet konkretizálni is tudja.

Azt hiszem, az utolsó kérdés volt a kulturális sokszínűség, illetőleg a kisebbségi kérdés. Erről a múltkor itt már vitakoztunk, azt hiszem, amikor felmerült az egyeztetés. (*Balczó Zoltán: A nagybizottságban!*) Mi továbbra is úgy érezzük, hogy a jelenlegi európai érdekrendszerben a nyelvi, kulturális önazonosság és ennek a közösségi elismerése a maximum, amit sikerrel be lehet vinni. Egyébként a mai érdekrendszer Spanyolország, Franciaország, Nagy-Britannia, Németország esetében - hogy csak a legnagyobb tagállamokat soroljam fel - más. Pontosan tudjuk azt, hogy alapvető különbséget kellene tenni az őshonos kisebbségek vagy közösségek között, mondjuk így, és a bevándorló közösségek között. Ezt

mi mondjuk évtizedek óta, évek óta az Európai Parlamentben mindenütt, de nem tesznek, mert más az érdekhelyzetük. Tehát, amikor valamit el akarunk érni, akkor reálisan fel kell mérni a lehetőségeket, a korlátokat. Azt is mondhatjuk nyugodtan, hogy már a kulturális sokszínűség témája sem olyan téma, ami senkiben soha nem kelt semmiféle hátsó gondolatot vagy nyugtalanságot. De ez legyen az ő gondjuk. Mi mindenesetre ezen a területen mindig addig próbálunk eljutni, és addig akarunk eljutni, ameddig az adott körülmények között el lehet jutni.

Az a másik tétel pedig, hogy ha sikeres elnökök vagyunk, akkor ezt követően sokkal jobban tudjuk a magyar nemzeti érdekeket érvényesíteni, ez vitathatatlan, ez más országoknál is már bebizonyosodott. Alapvető kérdés az, hogy mi bebizonyítsuk azt, hogy ezt meg tudjuk csinálni, annak ellenére, hogy vannak ellendrukkerek, hogy vannak itt-ott disszonáns hangok. Tudjuk, hogy vannak ilyenek, ettől függetlenül készülünk, meg fogjuk csinálni, együtt fogjuk megcsinálni a lehetőségek keretei között.

Az elnök reflexiója

ELNÖK: Köszönöm szépen, miniszter úr. Kérdezem államtitkár asszonyt, hogy akar-e kiegészítést tenni. *(Győri Enikő: Nem.)*

Tisztelt Miniszter Úr! Szeretném megköszönni miniszter úrnak és államtitkár asszonynak, hogy ígéreteikhez híven ismét nyitottak voltak, elfogadták bizottságunk meghívását, és tájékoztatták bizottságunk tagjait. Számomra meggyőző volt az előadásuk, hogy a magyar külügyi kormányzat jól felkészült a 2011-es elnökségi feladatok ellátására.

Szeretném megjegyezni, hogy az elnökségi program, ahogy hallottuk, háromnegyed részben egy előre meghatározott sínen megy, a belga EU-elnökségtől örökölt programokból áll, tehát ezen nem sok változtatnivaló van. Aztán az Európai Unió politikai napirendje előrevetíti azt, hogy mivel kell még pluszban foglalkozni az elnökségnek, és valójában a fennmaradó egynegyed résznek a felét valószínűleg előre nem látható események fogják kitölteni, mint például volt a cseh elnökség kezdeti idejében az energiaprobléma, és valószínűleg nyolcadrészt marad az elnökségi programban arra, hogy egy sajátos magyar színt kaphasson. Úgy látom, a magyar külügyi kormányzat erre is felkészült, hogy európai szinten a magyar nemzeti érdekek megjelenítése megfelelő, elfogadott legyen az Unióban, ez nagyon nagy eredmény lesz, például a Duna-régió stratégia.

Én úgy hiszem, hogy a magyar kormány cselekvési helyzetét könnyíti az, hogy korábban nem fordult elő, most pedig igen, hogy az új magyar kormányzati program pontjai nagyjából egybeesnek az uniós nagy programokkal, az Európa 2020 programmal, tehát ez megkönnyíti a helyzetünket.

Tisztelt Miniszter Úr! Államtitkár Asszony! Még van két és fél hónap, hogy átvegyük az elnökséget. Ha még időnk adódik, szeretnénk még egyszer miniszter urat és államtitkár asszonyt meghallgatni, már csak azért is, hogy meggyőződjünk, hogy az ügyek jól haladnak előre, és valóban mindenki megfelelő tájékoztatást kapjon, és eloszlassuk azokat a véleményeket, azokat a szirénhangokat, hogy itt valami probléma lehet, hogy a magyar kormány nem eléggé felkészült. Tehát engem arról győzött meg ez a másfél óra, hogy igenis a magyar kormányzat megfelelően látja el a feladatát, és minden jel arra utal, hogy megfelelően el fogja látni ezt az elnökségi fél évet.

Miniszter úr, államtitkár asszony, köszönöm szépen, hogy megjelentek. Jó egészséget kívánok! Köszönöm szépen. Kettő perc szünetet rendelék el. Kérem, ne menjen el senki, mert még van egy nyúlfarknyi napirendi pontunk, egy bő negyedóra. Köszönöm szépen.

(Szünet: 10.45 - 10.53)

Tájékoztató a kormány álláspontjáról, valamint az uniós döntéshozatal állásáról az alábbi európai uniós tervezetek vonatkozásában:

a) Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a harmadik országbeli állampolgárok és hontalan személyek nemzetközi védelemre jogosultként való elismerésére és jogállására, valamint a nyújtott védelem tartalmára vonatkozó minimumszabályokról (átdolgozás) COM (2009) 551,

b) Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a nemzetközi védelem megadására és visszavonására vonatkozó tagállami eljárások minimumszabályairól (átdolgozás) COM (2009) 554

Az elnök felvezetője

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Folytatjuk az ülést. Remélhetőleg 10-15 perc alatt tudunk végezni a második napirendi pontunkkal, amely: tájékoztató a kormány álláspontjáról, valamint az uniós döntéshozatal állásáról két európai uniós tervezet vonatkozásában. Köszöntöm Simonné dr. Berta Krisztina helyettes államtitkár asszonyt a Belügyminisztériumból. Köszönöm, hogy elfogadta a meghívásunkat.

Engedjék meg, képviselőtársaim, különösen az új képviselők, hogy röviden szóljak erről a napirendi pontról! Az Európai ügyek bizottsága azért kezdeményezte a javaslatok napirendre vételét, mivel azokra a kormány parlamenti vizsgálati fenntartást jelentett be, a fenntartást pedig a belga elnökség végéig visszavonná. Szeretném emlékeztetni képviselőtársaimat, hogy a 2004. évi LIII. törvény nem ismeri a parlamenti vizsgálati fenntartás intézményét, azonban az elmúlt ciklusban is többször előfordult, hogy egy-egy tárca alkalmazta ezt az intézményt.

Tehát az uniós döntéshozatali eljárás állása: az Európai Bizottság 2009 októberében terjesztette elő a javaslatokat. A Bel- és Igazságügyi Tanácsban először 2009. november 30-án szerepeltek napirenden. A menekültügyi tanácsi munkacsoportban egyébként folyamatosan napirenden van. Az Európai Parlamentben az Állampolgári Jogok Bel- és Igazságügyi Bizottsága első helyen felelős. A riportéri jelentéstervezetek információim szerint elkészültek. A plenáris ülés elé várhatóan 2011 első felében kerülnek.

Itt két javaslat szerepel, az a) és a b) javaslat. Az a) javaslat a kvalifikációs irányelvi prioritás, azonban a politikai megállapodás elérése várhatóan a magyar elnökség feladata lesz. A b) javaslat, tehát az eljárási irányelv esetében a tagállamok és a Bizottság eredeti álláspontja közötti nagy eltérés miatt új bizottsági javaslat benyújtása várható, melynek a tanácsi vitájára a magyar elnökség alatt kerülhet sor. Röviden ennyit az előzményekről.

Tisztelettel kérem a helyettes államtitkár asszonyt, hogy röviden szóljon a napirendi pontról, és utána megnyitom a vitát. Tessék parancsolni!

Simonné dr. Berta Krisztina szóbeli kiegészítése

SIMONNÉ DR. BERTA KRISZTINA (Belügyminisztérium): Elnök úr, nagyon szépen köszönöm a szót, és azt is, hogy ennyire megkönnyítette a dolgomat, és elmondta, hogy az eljárás melyik fázisában vagyunk, és miért volna szükség a fenntartás visszavonására.

Ha megengedik a képviselő urak, akkor elmondanám, hogy gyakorlatilag a menekültügyi európai uniós joganyag felülvizsgálatának folyamatában vagyunk. Gyakorlatilag 2012 az a céldátum, ami megjelent a stockholmi programban és sok más dokumentumban, amikor is egy közösségi, egységes európai menekültügyi rendszert kellene létrehozni. Ennek az első hulláma, a szabályozás első hulláma a 2000-es évek elején, 2004-ig megtörtént.

Gyakorlatilag öt fő irányelvből, illetve rendelethből áll ez a konglomerátum, amit most menekültügyi acquisnak nevezünk, és ennek a felülvizsgálata történik meg most. Hogy 2012-

re be tud-e fejeződni, az pillanatnyilag egy nagy kérdés, mert van több elem, ahol jelentős tagállami eltérések vannak. Egy biztos, nevezetesen az, hogy mi a bejövő elnökség stádiumában vagyunk, tehát egyrészt a trió tagjaként a spanyol elnökség már befejezte a részét, a belga elnökség most működik. Mi a kontinuitást fogjuk képviselni, tehát mindenképpen szükségünk van arra, hogy ez a fenntartás visszavonásra kerüljön, mert így tudunk igazán érdemben működni.

A két irányelv közül a kvalifikációs irányelv az, amely tulajdonképpen a nemzetközi védelemre jogosultak különböző státuszát, egyáltalán a státuszokat rendezi, továbbá az elismertek jogállására, valamint a nyújtott védelem tartására ad szabályokat. Igazándiból a másik, az eljárási irányelv kifejezetten a védelemre jogosultakkal kapcsolatos eljárási szabályokat tartalmazza.

Az elmúlt években mindkettővel kapcsolatban aktív előkészítő munka folyt, és igazándiból a tanulmányok, a bizottsági és tanácsi vélemények kikristályosodása folytán az derült ki, hogy nem kellően transzparenszek ezek a joganyagok, azaz kétértelműségek, értelmezési lehetőségek vannak benne. Tehát eltérő értelmezésre ad lehetőséget a tagállamoknak, amiből viszont az következik, hogy a tagállami nemzeti jogszabályok között jelentős, olykor igen jelentős eltérések vannak. Ennek a következménye viszont teljesen logikusan az, hogy megindul egy belső migrációs folyamat, tehát a tagállamokon belül a védelemre törekvők nyilvánvalóan abba a tagállamba törekednek, ahol akár könnyebben jutnak eljáráshoz, ez kedvezőbb számukra, akár a jogállásuknál fogva több kedvezményt kapnak.

Tehát végső soron ennek a szabályozásnak a lényege az, hogy átláthatóbbá és egységesebbé tegye a szabályozást. Mindezzel tulajdonképpen eléri azt, hogy a belső migráció elkerülhető legyen. A kvalifikációs irányelvnek kifejezetten van egy olyan céltételezése is, hogy az eljárások gyorsabbá váljanak. A gyorsabb eljárás lehetősége két irányba hoz pozitívumot. Egyrészt a tagállam költségei csökkennek azáltal, ha indokolatlanul hosszú-hosszú hónapokig nem húzódik el egy eljárás. Másrészt olyan statisztikai adatok és felmérések vannak - amik egyébként teljesen egybecsengenek a magyar gyakorlattal -, hogy az eljárások közel felénél másodfokú eljárásra, felülvizsgálatra, tehát jogorvoslatra kerül sor, ami nyilvánvalóan bizonytalanságot képez a védelemre igényt tartónak is hosszú hónapokon keresztül, másrészt az adott tagállamnak is többletköltségeket jelent. Tehát egy egyszerűsítésre, gyorsításra, átláthatóságra törekszenek ezek a javaslatok.

Ahogy elnök úr említette, a kvalifikációs irányelv esetében nagyon nagy esély van arra, hogy a politikai egyezség a belga elnökség alatt létrejön, és akkor miránk ennek az eljárási továbbvitele marad. Az eljárási irányelvnél láthatóan nagyon messze van az az esély, hogy megállapodásra kerüljön sor, tekintettel arra, hogy sok eltérő álláspont van.

A kvalifikációs irányelv esetében talán két téma maradt, ahol még döntésre kell jutni, az egyik a család fogalma. Valójában a kvalifikációs irányelv esetén azt mondhatjuk, hogy semmilyen jogi szabályozás a magyar jogi szabályozással nem ellentétes, tehát jelentős módosításra nem kell hogy sor kerüljön.

Mind a két esetben a 2007. évi, menedékjogról szóló törvényt, magát a törvényt és a végrehajtási szabályt kell majd módosítani. Irányelvekről van szó, az átültetési határidő kettő vagy három év, tehát a 2011-2012-ben elfogadásra kerülő irányelv 2014 táján igényeli majd a magyar jogharmonizációt. Ezt azért tartom szükségesnek hangsúlyozni, mert ha jól tudom, a jelenlegi magyar módosító csomag múlt héten volt önök előtt, tehát itt semmiféle disszonancia, egymást zavarás nincsen, itt egy jóval távolabbi nemzeti jogalkotásra kerülhet sor.

Tehát, ahogy említettem, a kvalifikációs irányelvvel kapcsolatban nekünk semmilyen problémánk nincs, mert a magyar jog már most tartalmazza részben a szabályokat, részben kicsi és technikai jellegű kiigazításról van szó.

Az eljárási irányelvnél is végső soron ugyanazok az elvek az irányadóak, tehát szélesebb körű, gyorsított eljárást kívánna az irányelv bevezetni. Az ismételt kérelmek kezelését, amik visszaélésre, az eljárás elhúzására adnak lehetőséget, kívánja pontosabban és harmonizáltabban, tehát egységesen szabályozni, és különböző eljárási szabályokat, például a jogi segítségnyújtás biztosítását. Ezekből is van, ami a hatályos magyar jognak sem probléma. A jogi segítségnyújtás biztosítása nem probléma nálunk. A gyorsított eljárás fogalmát is ismeri a magyar jog, de itt még - ahogy mondtam - olyan nagy ellentétek vannak, hogy nyilvánvalóan csak a fent említett elvek mentén tudjuk képviselni a továbbiakban a kinti jogalkotás folyamatát.

Őszintén szólva, mivel magyar elnökség jön, tartalmilag mi igazán „honest broker”-ként az eljárás előbbre vitelét fogjuk képviselni az elkövetkezendő fél évben, és nagyon-nagyon ritka esetben fogunk komoly tartalmi kérdésben megnyilvánulni. De az eljárási irányelv biztos, hogy még a minket követő lengyel elnökség alatt sem zárul le.

Mindezek után, azt gondolom, hogy átfogó bemutatás után kérem szépen szíves döntésüket, hogy a magyar elnökség idejére, illetve még a belga elnökség során a kvalifikációs esetében vissza tudjuk vonni a fenntartást. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen államtitkár asszonynak a részletes beszámolót. Most megnyitom a vitát. Akinek esetleg kérdése van, kérem, most jelentkezzen! *(Jelzésre:)* Alelnök úrnak lesz. Mászt nem látok, így megadom a szót. Tessék parancsolni!

Kérdések

MILE LAJOS (LMP), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen. Nekem csak apró aggályaim lennének. Az anyag az első fok megerősítését hangsúlyozza, tehát hogy az első fokon hozandó döntések hatálya szélesedik, és gyakorlatilag ezzel egyszerűsíteni akarják az eljárást. Esetleg ez nem okozhat jogsérelmet? Tehát nem fog olyan következményekkel járni esetleg, hogy ezen a területen, tehát a menekültügy területén nem lesz minden fedésben az egyéb normákkal?

A másik egy tágabb kérdés. Ami az anyagban szerepel javaslatként, az mindenütt harmonizál más emberjogi és vonatkozó jogszabályokkal? Gondolok itt a genfi egyezménytől kezdve az ENSZ vonatkozó határozataira. Mert itt ezzel kapcsolatban megfogalmazódtak aggályok. Csak egy kis megnyugtatót kérnék szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Több kérdés nincs. Átadom a válaszadás lehetőségét államtitkár asszonynak.

Simonné dr. Berta Krisztina válasza

SIMONNÉ DR. BERTA KRISZTINA (Belügyminisztérium): Ha megengedi, a másodikkal kezdeném. Általában a cél minden menekültügyi szabályozásnál a genfi egyezményrel és a New York-i jegyzőkönyvvel való harmonizálás. Itt két-három konkrét, olyan tétel van, ahol egyszerűen nem tudok mást mondani, mint hogy az évekkel ezelőtti jogalkotásban egyszerűen kifejejtettek szabályokat, tehát most kifejezetten a genfi egyezmény szerinti egy-két szabály kerül pontosításra és beemelésre; az a klasszikus menekültstátuszra van, itt most a kiegészítő védelemben részesülőkre is beemelésre kerül. Tehát a harmonizáltság a nemzetközi egyezményekkel biztos, hogy ebbe az irányba halad. Az egymás közötti harmonizáltság mindig kérdés, kifejezetten azt tűzte ez az újabb jogalkotási hullám célul.

Képviselő úr első kérdése az elsőfokú eljárásra irányult, hogy ez nem okoz-e sérelmet. Nem én gondolom, hanem két vagy három héttel ezelőtt a belga elnökség alatt egy nagy menekültügyi konferencia került megrendezésre, ahol nem kormányzati szervek, mindegyik

nagy szerv ott volt. Teljesen egyértelműen pontos statisztikai adatokkal alátámasztották, és egy hosszú, átfogó kutatás eredményeként kommunikálták azt, hogy nagyon rossz az az arány, amit az előbb említettem, ami azt mutatja, hogy nem egyértelműek a szabályok, ezért célszerű pontosítani. Gyakorlatilag én a magyar számot mondtam, de legalább ekkora, ha jól emlékszem, még ennél magasabb is volt az európai átlag, tehát 50 százaléknál magasabb, amikor jogorvoslati eljárás során kerül a végleges elfogadás megállapításra.

Kifejezetten előnytelennek tartották a menekültstátuszért avagy a védelemért folyamodó részéről azt, ha az első fokon bizonytalanság van, vagy az eltérő lehetőségeket használják ki, ami azt jelenti, hogy sok-sok hónappal elhúzódik az ő eljárása. A praktikus érvet meg mondtam, hogy az egyrészt az állami adminisztrációt leköti, másrészt nyilván pluszköltségekkel jár, ha nem 6 hónap alatt, hanem 18 hónap alatt születik meg a döntés. Tehát ezt igazándiból így módon mi aggálytalannak tartjuk.

ELNÖK: Köszönjük szépen a tájékoztatást. Végül szeretném megállapítani, hogy bizottságunk hozzájárul a két javaslat kapcsán a parlamenti fenntartás visszavonásához.

Egyebek

Tisztelt Képviselőtársaim! Szeretném bejelenteni, hogy bizottságunk az október 24-26-án Brüsszelben megrendezésre kerülő COSAC-ülés, tehát a bizottsági elnöki és nagybizottsági ülés miatt jövő héten nem tart bizottsági ülést. Mile alelnök úrral fogunk a COSAC-találkozóra kiutazni. Várhatóan november 3-án tartunk bizottsági ülést, egyelőre 9 óra látszik, hogy akkor kezdünk, de ez még változhat.

Elnöki zárszó

Köszönöm szépen képviselőtársaimnak a megjelenését és aktív részvételét a bizottsági munkában. A bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen. Viszontlátásra!

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 10 perc)

Dr. Hörcsik Richárd
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Madarász Mária és Nánásiné Czapári Judit